

birer koparak tükendiği gibi, insan ömrü de gün be gün sona doğru gider mi? Evet, her insanın bir ömrü vardır. Dünyadaki yaşayacağı günleri, alıp vereceği nefesleri sayılıdır.

وَلِكُلِّ

اُمَّةٍ

اَجَلٌ

فَاِذَا

جَاءَ

اَجَلُهُمْ

لاَ

يَسْتَأْخِر

15;ونَ سَاعَةً

وَلاَ

يَسْتَقْدِم

15;ونَ Her ümmet için bir ecel vardır. Onların ecelleri gelince,

ne bir saat ertelenebilirler ne de öne alınabilirler (A’raf-34) Hâl böyle olunca insanın, aklını kullanarak nice örneklerini gördüğü bu olayı bizzat yaşamadan önce, hayatına, yaşantısına bir çeki düzen vermesi gerekir.

Öyle ya, ömür kısa ve varış da Allah'a olduğuna göre, akıllı bir kimse nefsin bitip tükenmek bilmeyen istek ve arzularını tatmin edeceğim diye sayılı nefeslerini, ömür günlerini nasıl boşa geçirebilir? Dünya denilen geçici hayat, bir serap gibidir; parıldar, kandırır, kaybolur gider. Bir bulut gibi kayıp gider.

 Allahü Teâlâ:

وَمَا

الْحَيَوةُ

الدُّنْيَآ

اِلاَّ

لَعِبٌ

وَلَهْوٌ

وَلَلدَّارُ

اْلاَخِرَةُ

خَيْرٌ

لِلَّذِينَ

يَتَّقُونَ

اَفَلاَ

تَعْقِلُونَ

 “... Bu dünya hayatı aldatıcı bir metâ'dır.” (En’am-32)

ayetiyle dünyayı, müşteriye aldatmak için süslenip - püslenen,

allanıp - pullanan, çekici bir şekilde sunulan, alındıktan sonra da hiçbir değeri

olmadığı görülen bir mala benzetiyor. Mademki dünya böylesine

değersizdir, mademki ölüm de kendisinden kaçılamayan bir gerçektir;

öyleyse akıllı insan hayatını iyi değerlendirmelidir. İnsanın hayatı kendisine Allah'ın verdiği

bir emanettir. Bu emanete hıyanet etmemelidir. Emanete hıyanet etmemiş olması için de, o

kimsenin hayatını Allah'ın emirleri ve yasakları doğrultusunda yaşaması gerekir. İnsanlar,

kıyamet gününde, bu dünyada yaptıkları her şeyden hesaba

çekileceklerdir. قَالَ

رَسُولُ

اللّهِ: َ

يَزُولُ
قَدَمَا
عِبْدٍ
يَوْمَ
الْقِيَامَة
16; حَتّى
يُسْألَ عَنْ
أرْبَعٍ: عَنْ
عُمُرِهِ
فِيمَا
أفْنَاهُ،
وَعَنْ
عِلْمِهِ مَا
عَمِلَ بِهِ،
وَعَنْ
مَالِهِ مِنْ
أيْنَ
اكْتَسَبَهُ
وَفيمَا
أنْفَقَهُ،
وَعَنْ
جِسْمِهِ
فيمَا أبَْهُ
 “Hiçbir kul, kıyamet gününde, ömrünü nerede
tükettiğinden, ilmiyle ne gibi işler yaptığından, malını nereden kazanıp nerede
harcadığından, vücudunu nerede yıprattığından sorulmadıkça bulunduğu yerden
kırırdıyamaz.” (İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ
Yayınları: 14/374-375.) Hadis-i şerifte sayılan dört şey, kıyamet günü sorulacak
olanların en önemlileridir. Yoksa insan kendisine verilen her nimetten sorguya
çekilecektir. Yüce Rabbimiz bu durumu şöyle beyan eder:
ثُمَّ
لَتُسْئَلُن
17;َ يَوْمَئِذٍ
عَنِ
النَّعِيمِ
“Sonra, o gün, size verilen nimetten elbette hesaba çekileceksiniz.” (
Tekâsür -8) Ömür, sağlık, afiyet, içilen bir yudum tatlı ve soğuk su,
mal, evlat, makam, vs. hep sorulacak olan nimetlerdir. Akıllı bir insanın nimetlere
nankörlük etmesi değil, şükretmesi gerekir. Ömür nimetine
şükretmek ancak yaşadığı zamanı değerlendirmekle mümkün olur. Hayatını dolu
dolu yaşamakla olur. Her gün insana yeni bir yirmi dört saat emanet olarak
verilmektedir. Verilen yeni gün insanı ikaz etmektedir: “Ey insan! Ben sana verilen
yeni bir günüm, benim kıymetimi bil ve çok iyi değerlendir, zira kıyamete kadar
bir daha geri gelmeyeceğim ve artık asla eline geçmeyeceğim!” Zaman, hayattır.
Geçen zamanın yerine yenisini koymak, telafi etmek mümkün değildir.
Öyleyse zamanını boşa geçiren kimse, hayatını boşa geçirmiştir.
Müslüman’n ise boşa geçirilecek zamanı yoktur.
Çünkü o bilir ki; sorumluluk zamanla eş anlamlı, eş değerlidir. Bilir ki, zamanı

يَآاَيَُّا
الَّذِينَ
اَمَنُوا لاَ
تُلْهِكُمْ
اَمْوَالُكُ
05;ْ وَلآ
اَوْلاَدُكُ
05;ْ عَنْ ذِكْرِ
اللهِ وَمَنْ
يَفْعَلْ
ذَلِكَ
فَاُولَئِكَ
هُمُ
الْخَاسِرُو
06;َ “Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan
alıkoymasın. Kim bunu yaparsa, işte onlar ziyana uğrayanlardır.
وَاَنْفِقُو
75; مِنْ مَا
رَزَقْنَاكُ
05;ْ مِنْ قَبْلِ
اَنْ
يَأْتِىَ
اَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ
فَيَقُولَ
رَبِّ لَوْلآ
اَخَّرْتَنِ
09; اِلَى اَجَلٍ
قَرِيبٍ
فَاَصَّدَّق
14; وَاَكُنْ
مِنَ
الصَّالِحِي
06;َ Her-hangi birinize ölüm gelip de: “Rabbim! Ne olur,
ölümüm biraz geciktirsen de, sadaka verip iyilik edenlerden olsam!
” demeden önce size verdiğimiz rızıktan harcayın.
وَلَنْ
يُؤَخِّرَ
اللهُ
نَفْسًا
اِذَا جَآءَ
اَجَلُهَا
وَاللهُ
خَبِيرٌ
بِمَا
تَعْمَلُونَ

Allah, eceli gelen bir kimseyi geri bırakmaz. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.” (Münâfıkûn (9-11) Muhammed Parisa Hazretleri şöyle der: “Gafil halk tembelliğinden bir laf eder: “Yarın olsa da bir iş işlesem.” Bilmez ki, bugün, dünkü günün yarınıdır. Bugün ne işlemiştir ki, yarın ne işleye? ” Boşu boşuna harcanan bir ömürden sonra insanın duyacağı, fakat bir faydasını görmeyeceği pişmanlığı, bir diğer âyette şöyle anlatılır: َلَوْتَرَىاِذْوُقِفُواعَلَىالنَّارِفَقَالُوايَالَيْتَنَانُرَدُّوَلاَنُكَذِّبَبِاَيَاتِرَبِّنَاوَنَكُونَمِنَالْمُؤْمِنِينَ& “Ateşin üstünde durdurulduklarında onları bir görsen; derler ki: "Keşke (dünyaya bir daha) geri çevrilseydik de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasaydık ve mü'minlerden olsaydık." (En’am /27) Görüldüğü gibi, çeşitli zafiyetleri sebebiyle görev ve sorumluluklarını ihmal eden, zamanını çarçur eden insanoğlunun, ölüm gelip çatınca akli başına gelir. Yapamadığı kulluğunu, görevlerini, heba ettiği, boş geçirdiği vakitlerini hatırlar. İhmali yüzünden kaybedeceği sonsuz bir hayatı ve ardı arkası kesilmeyecek, hesapsız nimetleri düşünerek pişman olur. Yeniden hayata dönmeyi, yeniden yaşamayı, yapamadığı ibadetleri yapmayı, değerlendiremediği, boş geçirdiği vakitleri dolu dolu yaşamayı, açıklarını kapamayı ister. Fakat ilâhî kanun gereği böyle bir şans kimseye verilmez. Geçen ömrün telafisi mümkün olmaz. Kaçınılmaz gerçek bu olduğuna göre, hiçbir zevk ve menfaat insana Allah'ı ve O'nun rızasını kazandıracak olan görev ve sorumluluklarını unutturmamalıdır. Nefsine esir olmamalı, istek ve arzularını frenlemeye çalışmalıdır. Ebedî olan ahiret hayatını kazanabilmek için, kısa ve geçici olan dünya hayatını ve ömrünü sermaye olarak kullanmalıdır. Sermaye tükenmeden ahiret âlemi için yapacağı yatırımları yapmalıdır. Bugünün işini yarına bırakmamalı, hele hele hiç boş vakit harcayıp, vaktin katili olmamalıdır. İnsan unutmamalı ki "Ömür bir gündür; o gün, bu gündür." Allah insanı her şeyle alâkalı yarattığı için, insan ne bu gününden kopabilir, ne yarınından, ne de ahiretinden. Zaman nehrinin içinde bu güne geldiği gibi, ömrü varsa yarına gidecek ve nihayetinde de ahirete varacaktır.

İnsan istemese de bir yolcudur. Yolcu ise gideceği yeri düşünmelidir. Tıpkı bir öğrencinin bugünü için çalışması, gelecek sınavına hazırlanması ve aynı zamanda sene sonundaki karnesini de düşünmesi gerektiği gibi.

Bütün bunlara ulaşmak için elimizde olan sermayemiz ise bulunduğumuz

gün, belki de yaşıdığımız andır. Gideceğimiz bir yere adım adım vardığımız gibi, ömrömözö de an an, gün gün yaşıyoruz. Durum böyleyken ömrömözö çok uzun zannetmekle aldanıyoruz. Hiç bitmeyecek nazarıyla baktığımız ömrömözö hoyratça savuruyoruz. Hele bir de karneyi düşünmeyen öğrenci gibi, mahşer hesabını unuttuk mu, ebedî hayatı kazanmak ya da kaybetmek gibi en önemli meselemiz en sonlara kalıyor ya da en vahimi endişelerimizin arasında bile yer almıyor. Yaşadığı günün son gün olabileceğini hesaba katmayıp, nasıl olsa yarın yaparım diyen nefsimizi uyaralım bu sözle: "Ömür bir gündür; o gün, bu gündür." Ömrömöz ihtiyaçlarımızın peşinde koşmakla geçiyor. Eksiklerimizi tamamlarken, ömrömözö eksiltiyoruz. Bir liste yapsak; ulaşmak istediğimiz şeyleri, yapmayı düşündüğümüz işleri alt alta sıralayıp yazıversek: Alınması gerekenler, yenilenmesi gerekenler, bir üst modeller, daha konforlular, şunda bunda olup da bizde olmayanlar.. daha neler neler. Elimizdeki listeyi bir de uzun bir yola çıkmak üzereyken hazırlasak, acaba o listedekilerin kaçtanesi kalacak. Hele bir de gideceğimiz yerden dönüşümüz olmayacaksa, hazırladığımız listemizi, o zaman muhakkak, gideceğimiz yerle ilgili ihtiyaçlarımız dolduracak. Fakat, ömrön biteceği unutulunca günük, aylık, yıllık ihtiyaçlar, plânlar birbirine karışıyor. Önemli önemsiz sıralaması bozuluyor. Daha kötüsü ise, önemsiz olan, hatta olmasa da bir şey kaybetmeyeceğimiz bir sürü şeyi hayatımıza taşıyoruz. Önemliyi önemsizden ayırıp, o önemli olanlara çalışmak için elimizdeki tek sermayemizi hatırlamalıyız. Hayatımız bir kum saati gibi. Düşen kumları görüyoruz ama acaba üst tarafta daha ne kadar kum kaldı? Onu ne görebiliyoruz, ne de biliyoruz. Biteceğinde şüphe olmayan bir ömür yaşıyoruz. Biteceği o kadar şüphe ki, bu âşikâr olanı düşünmemeye başlıyoruz. Ve sonunda hayallerimizin peşine düşüyoruz. Kendine değer veren, ömrönü heba etmek istemeyen ve günlerini hem dünyası, hem de ahireti için kazançlı yapmak isteyenlere Kadim Kitabımızın âyetleri rehber oluyor.

Hak ile bâtılı apaçık ayıran Yüce Kitabımız Kur'ân'da, gerçek dostumuz Rabbimiz şöyle buyuruyor:

وَالْعَصْرِ (1)
اِنَّ

الْاِنْسَانَلَفىخُسْرٍ (2)

اِلَّا

الَّذينَ

امَنُوا

وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ

وَتَوَاصَوْابِالْحَقِّ

وَتَوَاصَوْابِالصَّبْرِ

"Asra (zamana) yemin olsun. İnsan hüsrandır (zarardadır). Ancak iman edip güzel işler yapanlar ve birbirine hakkı ve sabrı öğütleyenler müstesna." (Asr

Sûresi)

Ömrümüzü verip, dünyanın fani oyuncaklarını alıyoruz. Değerliyi değersizle değiştiriyoruz. Kazandıklarımızla kâr etmemiz mümkün mü?

Ancak, kazançlı çıkabilmenin iki yolu var: "iman edip güzel işler yapmak," ve "birbirine hakkı ve sabrı öğütleme." Aldığı - verdiği her nefesin hesabını vereceğinin bilinciyle, plânı - programlı; sonuçta pişman olmayacağı bir hayatı yaşayanlardan olabilmek dileğiyle… Allaha emanet olunuz.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)